

JANUSZ CZAPLIŃSKI

ur. 1935; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, zestrzelenie niemieckich lotników

Zestrzelenie niemieckiego samolotu przez polski myśliwiec

Ten dornier to był zestrzelony nad Kraśnikiem, ale on nie bombardował Lublina, chyba Przemyśl bombardował i wracał tam gdzieś do swojej bazy, to było 12 września. I co ciekawe, zestrzelił go polski myśliwiec, to jest bardzo ciekawa historia. Dlaczego? Bo ta właśnie rzecz się przyczyniła do tego, że pomału, pomału, parę lat temu doszliśmy, [który] z polskich myśliwców zestrzelił tego dorniera niemieckiego. Przez to, że ja do tego Niemca jeździłem, przez to, że nawiązaliśmy tutaj kontakt z historykami, Niemiec powiedział tam pewne szczegóły i taki z Dębina, ze Szkoły Orłąt historyk wojskowy się tym zainteresował, bo książka, którą wydał Pawlak, w ogóle nie ujęła tego zestrzelenia, 12 września nie było żadnego zestrzelenia. A dlaczego nie było? Bo żeby uznać zestrzelenie, musi być dowód, konkretny dowód. Pilot tego myśliwca z pewnością wystartował z Radawca, bo to było lotnisko takie zapasowe, lub może z innego. I było tak, że nie mieli paliwa, więc zlewali benzynę z pozostałych samolotów, resztki benzyny, i ten jeden [samolot] startował w celach rozpoznawczych, żeby popatrzeć, jak linia frontu się przesuwa, gdzie są Niemcy i tak dalej. I było tak – teraz się cofnę do tego, jak mi Niemiec opowiadał – 8 września Göring, dowódca Luftwaffe, wydał taki rozkaz, że polskie lotnictwo nie istnieje. I oni sobie polecili nad tamte obiekty w Przemyślu, prawda, i, założmy, sygnał w słuchawkach tutaj, otwierać luki, tam jakieś małe rozpoznanie przez nawigatora, prawda, i rzucali bomby i zwrot z powrotem na bazę, i sobie lecieli, spokojnie już rozmawiali, luźny temat jakiś, papierosy sobie palili, wolno było palić, jak nie było jakiejś bojowej sytuacji, a tu nagle łomot po samolocie, lecieli w ostatniej trójce, i ogień bucha, patrzą, myśliwiec polski p-11 z góry na nich spadł i tam gdzieś zwrot zrobił, prawda, oni za spadochrony, próbować nad Kraśnikiem [skoczyć] i samolot gdzieś tam spadł, a oni na spadochronach wyskoczyli we dwóch! Trzy osoby było załogi, pilot nie wyskoczył, więc próbował ratować samolot, jeszcze jakoś wylądować, w każdym razie on zginął w tej płonącej maszynie, a oni wyskoczyli. Właśnie ten, co był na fotografii, i drugi jeszcze. I później była taka historia, że myśmy nawiązali

kontakt ze sobą, to jest dość długa historia. I co ciekawe właśnie, ten Pawlak w książce nie umieścił [tego faktu], bo nie każdy samolot miał aparat fotograficzny, żeby mógł fotografować. Pilot jak pojechał serią po tym bombowcu, to też nie widział, czy go zestrzelił, bo musiał siebie ratować, żeby w ziemię nie wyrznąć, zwrot robić i, załóżmy, uciekać, no i ten samolot dymił gdzieś tam, ale że uszkodzony, to ten pilot wiedział. I gdzieś tam było podane, że [został] uszkodzony, ale nie że zestrzelony. Musiał mieć świadka, nie było świadka, jakiegoś drugiego pilota i drugiego samolotu, żeby ktoś mógł poświadczyć. I to tak zostało. Jemu tego zestrzelenia nie przyznano i w ogóle nie wzięli pod uwagę, że był zestrzelony. A to poważna sprawa, bo to bombowiec, to nie byle jaki tam samolot. Odnaleziony [został pilot], nazywał się Aleksander Wróblewski, niestety w bodajże [19]42 roku w Anglii wyleciał na lot bojowy i nie wrócił. Niech mu ziemia lekką będzie, ale ma to zaliczone w tej chwili.

Data i miejsce nagrania	2013-11-05, Lublin
Rozmawiał/a	Kamila Kurlej
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"